

Naturskyddsföreningen i Österåker anser att det är viktigt att det nya reningsverket är så effektivt som möjligt, oavsett eventuell högre kostnad, och att konstruktionen och driften stör det omgivande livet så lite som möjligt.

Hållbar avloppsrening

Naturskyddsföreningen i Österåker anser att ett eventuellt reningsverk i Täljö måste utrustas med högsta möjliga standard för att hålla utsläppen till ett minimum. MBR bioreaktorer har, till exempel, sedan länge använts i Hammarby Sjöstad¹. Membranen kan rena mer avloppsvatten på en mindre yta och vattnet blir dessutom renare än vad det blir med traditionell teknik. Reningstekniken är mycket effektiv vid rening av kväve. En annan fördel med membranen är att de inte släpper igenom partiklar och partikelbundna föroreningar. Det ger möjligheter att framöver kunna efterbehandla och ytterligare rena avloppsvattnet från bakterier, virus, mikroplaster och läkemedelsrester.

Dock ska modern teknik kräva storskaliga lösningar, enligt beskrivningar från branschen. Detta faktum talar emot att Österåker-Vaxholm anlägger ett eget reningsverk, eftersom det trots befolkningstillväxt, inte kommer ha så stort underlag som t.ex. Henriksdals² reningsverk i Stockholm. **Stämmer påståendet?**

Mikroplaster

Mikroplaster (små plastpartiklar mindre än fem mm stora) är mycket skadligt för våra hav och det marina livet men förekommer i hushållens hygien- och rengöringsprodukter, och i avloppsvattnet från tvättning av vissa klädesplagg. Henriksdals reningsverk, till exempel tar idag emot otroliga 300 miljoner mikroplastpartiklar per timme. Även om moderna reningsverk kan rena bort stora mängder av dessa mikroplaster men ändå släpps ut mycket mikroplaster med det reade avloppsvattnet i Östersjön. I Henriksdals reningsverk installeras nu en membranteknik som när den är i drift kommer att minska utgående mängd mikroplaster till nästan noll. Det blir en stor skillnad för Östersjön. **Kommer den tekniken att användas?**

Avlägsnande av läkemedelsrester

Tekniker som behandling med ozongas, eller med aktivt kol behövs för att rena våra avloppsvatten från läkemedelsrester och andra kemikalier. Om dessa mer avancerade metoder skulle användas vid de 45 största reningsverken runt Östersjön skulle utsläppen av kemikalier från kustområdenas reningsverk till havet kunna minskas till ungefär hälften³.

Kommer ett eventuellt framtida reningsverk i Österåker-Vaxholm att ha den högsta möjliga standarden som det som just nu byggs i Henriksdal i Stockholm?

Avloppsförsörjning för industrier samt ledningssystem för dagvatten

Vi noterar att det i samrådsunderlaget står att det ”i dagsläget planeras inte några industrier eller ledningssystem för dagvatten att anslutas till reningsverket”. **Vi undrar vem som tar hand om eventuella industriers avlopp? Och hur kommer dagvattnet att renas?** Detta är viktiga frågor, inte minst för att Trälhavet ska få god ekologisk och kemisk status 2027!

¹ Källa: <http://sjostad.ivl.se/Sjostadsverket/english/hammarby-sjostadsverk/current-hot-topics/membrane-bioreactor-mbr.html>

² <https://www.stockholmvattenochavfall.se/framtidensavloppsrening/reningsverk/reningsverk/ombyggnad-av-henriksdals-reningsverk/>

³ <https://www.havet.nu/?d=3538>

Att beakta i de områden som berörs av ett eventuellt framtida reningsverk

Det finns många känsliga områden i närheten av det föreslagna reningsverket, väl beskrivna i MKBen. Själva verket ligger nära två ESKO-områden. Näsuddens naturreservat är mittemot. Här finns också Täljöviken som är viktig för det marina livet och Täljövikens strandängar, planerade som framtida naturreservat. Inte bara fina ord men också särskilda åtgärder behövs för att de områdena inte skadas. **Kommer tillståndsansökan ge en detaljerad beskrivning av hur skador ska undvikas?**

Utløppsledningen och Trälhavets status

Bäcken som rinner in till Täljöviken från Lilleträsket är liten och därför finns det lite strömning av vatten ut från viken. Om den önskade blandning med Trälhavets vatten och de olika tillrinningarna från landområden nämnda i MKBen ska lyckas ska utløppsledningen inte sluta just utanför naturreservatet som nu planerat. Ju längre ut i Trälhavet den kan förlängas desto bättre. **Hur mycket längre ut kan utløppsledningen utmynna?**

I dagsläget uppnår den ekologiska statusen måttlig och den kemiska ej god status i Trälhavet. Enligt samrådsunderlaget är ”Miljö kvalitetsnormen för Trälhavet är satt till god ekologisk status 2027 samt god kemisk status”. **Hur ska detta uppnås?**

Konstruktion och drift av ledningar. Skydd av havets botten och fiskars miljö

Det är särskilt angeläget att skydda de bottenar som ännu inte har exploaterats och undvika att lägga ledningar där. Ett exempel som nämns i samrådsunderlaget är Killingeviken.

Alla bottenledningar i Resarö ström och Trälhavet kommer störa och i värsta fall förstöra livet på havsbotten. Det är av största vikt att dessa läggs ner och förankras på mest skonsamma sätt, samt att det sker rätt tid på året. Samråd med Österåkers och Vaxholms sportfiskare är viktigt.

Särskilt de ledningar som dras omedelbart utanför gränsen för naturreservatet måste planeras och konstrueras korrekt med hänsyn till det marina livet. **Hur ska det gå till?**

Klimat krisen

Allt som byggs nu måste ta hänsyn till den pågående klimat krisen. Tillståndsansökan ska innehålla en särskilt del om ämnet. Det är mycket bra att man planerar producera biogas i ett framtida reningsverk och bli självförsörjande på el. I det sammanhanget är ökad transport med tunga fordon oroande. **Hur kan utsläppet hållas ned?**